

A. Nowakowski

Z żałobnej karty

Biblioteka 10 (19), 231-236

2006

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Z żałobnej karty

Lata 2004-2006 przyniosły nam, obok radosnych także i smutne chwile – odeszło od nas, w tym czasie, kilkoro koleżanek i kolegów.

Teresa Grzybowska (1946-2004)

Urodziła się 17 kwietnia 1946 roku w Kaliszkowicach Kaliskich, pow. Ostrzeszów. Do szkoły podstawowej uczęszczała w rodzinnej miejscowości, maturę uzyskała w 1964 roku w II Liceum Ogólnokształcącym w Ostrowie Wlkp. Po ukończeniu szkoły średniej przez dwa lata była nauczycielką w szkołach podstawowych.

W 1966 roku przeprowadziła się do Poznania i 1 września rozpoczęła pracę w Bibliotece Uniwersyteckiej jako pomocnik bibliotekarza, a następnie młodszy bibliotekarz. W tym okresie zajmowała się m.in. obliczaniem wartości wpływów do BU, inwentaryzacją druków (głównie obcojęzycznych) oraz sprawdzaniem wątpliwych pozycji w katalogu i w księgach inwentarzowych.

Po ukończeniu Roczego Studium Bibliotekarstwa, Bibliografii i Informacji Naukowej w 1977 roku, już jako bibliotekarz w Oddziale Opracowania Zbiorów Nowych, uzupełniała odsyłacze i hasła rzeczowe na kartach katalogowych, katalogowała prace doktorskie bieżące i dysertacje do 1918 roku oraz podręczniki dla wypożyczalni miejscowej i domów studenckich UAM.

W roku 1981 rozpoczęła studia zaoczne w Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej UAM. Po ich ukończeniu została kustoszem bibliotecznym.

Od 1998 roku była związana z Oddziałem Katalogów i Melioracji, gdzie pracowała do przejścia na wcześniejszą emeryturę z końcem kwietnia 2001 roku.

Pracownicy wspominają Teresę Grzybowską jako osobę miłą, serdeczną i bardzo rodzinną, która nie tylko potrafiła dzielić się troskami, ale też starała się pomagać innym w rozwiązywaniu codziennych kłopotów i problemów.

Zmarła po ciężkiej chorobie 24 stycznia 2004 roku.

Mirosława Wójciak (1915-2004)

Urodziła się 2 września 1915 roku w Gostyniu. Świadectwo dojrzałości otrzymała w 1934 roku po ukończeniu tamtejszego Gimnazjum Koedukacyjnego. W tym samym roku podjęła studia na Uniwersytecie Poznańskim, które ukończyła w 1938 roku jako magister filozofii w zakresie filologii polskiej. Okres okupacji spędziła w Wohyniu (woj. lubelskie) i we Lwowie. Po wojnie przez kilka miesięcy pracowała jako nauczyciel języka polskiego w Państwowym Gimnazjum i Liceum w Rawiczu.

1 października 1946 została zatrudniona w Bibliotece Uniwersyteckiej, początkowo jako pracownik tymczasowy, potem jako podreferendarz kontraktowy (asystent biblioteczny). Pracowała kolejno w Wypożyczalni Książek, Biurze Przybytków, Biurze Katalogowym i Referacie Opraw. W latach sześćdziesiątych także kontrolowała, koordynowała i kierowała pracą osób opracowujących zbiory zabezpieczone.

Jej duża wiedza z zakresu bibliotekarstwa i zdolności organizacyjne spowodowały, że w czerwcu 1965 roku objęła kierownictwo Sekcji Katalogowania Alfabetycznego. Współpracowała w pracach nad bibliografią katalogowania alfabetycznego. Prowadziła także szkolenia dla pracowników i studentów w zakresie opracowywania zbiorów nowych.

W latach 1961-1968 organizowała i opracowywała księgozbiory bibliotek zakładowych UAM. 1 stycznia 1971 roku została kierownikiem Oddziału Opracowania Zbiorów Zwartych Nowych. Funkcję tę pełniła do chwili przejścia na emeryturę w październiku 1975 roku.

Jednak nadal, już w niepełnym wymiarze godzin, pracowała w swoim Oddziale, kontrolując i ucząc opracowania alfabetycznego. W październiku 1986 pani Mirosława Górniak obchodziła jubileusz 40-lecia pracy w Bibliotece Uniwersyteckiej.

Znała trzy języki obce. Była współautorką kilku publikacji, głównie dotyczących katalogowania alfabetycznego i materiałów bibliograficznych z tym związanych.

Doświadczenie pani Mirosławy, jej wysokie kwalifikacje oraz serdeczny stosunek do współpracowników zyskały powszechne uznanie, szacunek i sympatię.

W Bibliotece pracowała jeszcze do końca grudnia 1991.

Zmarła 23 listopada 2004 roku.

Maria Michałowska (1915-2005)

Urodziła się 31 stycznia 1915 roku w Szwarcenowie na Pomorzu. Świadectwo dojrzałości otrzymała po ukończeniu Miejskiego Gimnazjum Żeńskiego w Toruniu. Studia wyższe odbyła na Uniwersytecie Poznańskim w zakresie filologii polskiej, uzyskując dyplom magistra filozofii w 1938 roku. Od września 1938 do czerwca 1939 odbyła praktykę biblioteczką w Bibliotece Raczyńskich w Poznaniu. W okresie okupacji zatrudniona była w Archiwum Państwowym w Poznaniu, a po jego reorganizacji, skierowana została do pracy w kolejnictwie.

Już w kilka dni po wyzwoleniu Poznania, 28 lutego 1945, podjęła ochotniczo pracę w Bibliotece Uniwersyteckiej, wykonując przede wszystkim prace porządkowe. Wkrótce jednak została przyjęta na stałe, jako kierownik Referatu Zabezpieczenia i Segregacji Księgozbiorów na woj. poznańskie.

W lipcu 1946 roku zdała egzamin na stanowisko I kategorii w państwowej służbie biblioteczej.

Od listopada 1948 była zatrudniona przy pracach bibliograficznych w Instytucie Badań Literackich w Poznaniu.

W 1950 roku została kierownikiem Czytelni Czasopism. Usprawniła tam pracę z czytelnikiem, poprzez zwiększenie wyposażenia technicznego i założenie katalogów podręcznych (alfabetyczny, rzeczowy) czasopism.

W latach 1959-1966 była kolejno kierownikiem: Oddziału Czasopism, Sekcji Czyteln i Oddziału Bibliotek Zakładowych. W tym okresie zorganizowała punkty biblioteczne w domach studenckich UAM.

10 maja 1965 uzyskała stopień naukowy doktora nauk humanistycznych na Wydziale Filozoficzno-Historycznym UAM.

W lutym 1966 została powołana do kierowania Oddziałem Informacji Naukowej. Na tym stanowisku pracowała aż do chwili przejścia na emeryturę 1 października 1975 roku.

Pani Maria Michałowska zajmowała się także rozległą działalnością dydaktyczną. Prowadziła m.in. zajęcia na Międzywydziałowym i Podyplomowym

Studium Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej przy Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu. Do jej największych osiągnięć należy opracowanie i zorganizowanie w 1971 roku zajęć z informacji naukowej dla studentów III lat studiów stacjonarnych wszystkich kierunków reprezentowanych na UAM. Brała także udział w organizowaniu w BU praktyk dla studentów Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej oraz w szkoleniu pracowników Centralnego Instytutu Informacji Naukowo-Technicznej i Ekonomicznej dla m. Poznania.

Za szczególne osiągnięcia dydaktyczne otrzymała w 1972 roku indywidualną nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki III stopnia. Odznaczono ją także Złotym Krzyżem Zasługi oraz Honorową Odznaką m. Poznania.

Naukowy dorobek p. Marii Michałowskiej to ponad 20 pozycji bibliograficznych, głównie z zakresu prasoznawstwa i informacji naukowej. Była także autorką wielu wystaw organizowanych przez Bibliotekę dla środowiska poznańskiego.

Przez współpracowników p. Michałowska uważana była za świetnego kierownika o dużym autorytecie i wysokiej kulturze osobistej. Była zawsze lojalna zarówno wobec przełożonych, jak i wobec swoich pracowników, którym często starała się pomagać w trudnych sytuacjach.

Zmarła 29 stycznia 2005 roku.

Ewa Maria Mikołajczak (1943-2005)

Urodziła się 20 czerwca w Seehausen an Elbe (Niemcy). Po zakończeniu działań wojennych rodzina wróciła do Polski. Do szkoły podstawowej uczęszczała we Wrześni, tam też, uzyskała maturę w Liceum Ogólnokształcącym im. H. Sienkiewicza. Studiowała na Wydziale Prawa i Administracji UAM w Poznaniu, które ukończyła w 1975 roku. W latach 1980-1983 odbyła studia doktoranckie za granicą i uzyskała tytuł naukowy doktora nauk prawnych.

W październiku 1991 zatrudniła się w Bibliotece Uniwersyteckiej w Poznaniu w Oddziale Opracowania Rzeczowego Zbiorów, gdzie zajmowała się m.in. klasyfikowaniem książek i innych wydawnictw, współpracą przy melioracji zbiorów oraz kompletowaniem i kontrolowaniem wpływów książkowych.

Z początkiem września 2003 przeszła na emeryturę, ale jeszcze do końca roku pracowała w BU kończąc rozpoczęte wcześniej prace w katalogu rzeczowym w dziale Prawo i Nauki Polityczne.

Pani Ewa Maria Mikołajczak była odznaczona Złotym Krzyżem Zasługi oraz Honorową Odznaką „Za zasługi w rozwoju woj. poznańskiego”.

Prywatnie pani Mikołajczak była osobą niezależną, lubiącą mieć często odmienne od innych zdanie na różne tematy, ale też potrafiła swoje opinie uzasadnić i bronić.

Zmarła 2 grudnia 2005 roku.

Franciszek Ratajczak (1944-2006)

Urodził się 22 września 1944 roku w Pinnebergu koło Hamburga (Niemcy). Rodzice wywiezieni podczas okupacji na przymusowe roboty do Niemiec natychmiast po zakończeniu działań wojennych wrócili do Polski i zamieszkali w Łodzi. Po przedwczesnej śmierci matki w 1947 roku przeprowadził się z ojcem do Poznania. Tu odbył edukację na poziomie podstawowym i ukończył Zasadniczą Szkołę Zawodową dla Pracujących.

Od lutego do czerwca 1964 pracował w Bibliotece Uniwersyteckiej w ramach prac zleconych, jednak już 1 grudnia tego roku został przyjęty na stałe do pracy w magazynie bibliotecznym.

Jego działalność w Bibliotece przerwała dwuletnia służba wojskowa, po zakończeniu której natychmiast zgłosił się do pracy w swoim Oddziale.

Jednocześnie podjął naukę w I Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących w Poznaniu. Zakończył ją w 1976 roku egzaminem eksternistycznym z bardzo wysoką średnią ocen, za co otrzymał specjalną nagrodę pieniężną od władz Uczelni.

Po ukończeniu Roczego Studium Bibliotekarstwa, Bibliografii i Informacji Naukowej został w 1978 roku mianowany starszym bibliotekarzem.

Franciszek Ratajczak całe swoje życie zawodowe w BU związał z Oddziałem Magazynowania i Ochrony Zbiorów. Zakres jego czynności był bardzo szeroki – od realizacji zamówień czytelniczych, poprzez przygotowywanie materiałów bibliecznych do oprawy, aż do prac związanych z ochroną księgozbioru przed zniszczeniem. W latach 1986-1999 był kierownikiem, początkowo Sekcji Technicznego Przesposobienia Książki, potem Sekcji Realizacji.

Prywatnie bardzo interesował się sportem. Jego ulubioną dyscypliną była piłka nożna, którą czynnie przez wiele lat uprawiał, regularnie umawiając się z przyjaciółmi na towarzyskie mecze. Grał dobrze i wypada tu dodać, że w 1996 roku, m.in. przy jego znaczącym udziale drużyna piłkarska „Biblioteka” zdobyła I miejsce w Halowym Turnieju Piłki Nożnej rozgrywanym w ramach „Dnia Sportu UAM”. Lubił także pływać i grać w tenisa.

Franek, bo tak się do niego zwracaliśmy, był niezwykle witalny i bardzo pogodnego usposobienia. Pamiętam, jak niejednokrotnie, podczas kolejnych przeprowadzek księgozbioru, kiedy już byliśmy bardzo zmęczeni, żartem i swoją energią mobilizował nas do jeszcze trochę wysiłku.

Był towarzyski, wrażliwy na czyjąś krzywdę i można było na nim polegać, gdy potrzebowało się pomocy. To wszystko sprawiało, że był osobą ogólnie lubianą.

Jeszcze w maju przygotowywał książki do oprawy, jednak jego sportowa natura nie obroniła się przed niezwykle agresywną chorobą.

Będzie nam go w Oddziale bardzo brakować.

Zmarł 7 lipca 2006 roku.

...mówi się, że tak naprawdę umiera się wtedy, kiedy znika się z ludzkiej pamięci. Jestem jednak przekonany, że my o naszych drogich zmarłych, którzy przecież dużą część swojego życia zostawili w naszej Bibliotece, będziemy zawsze pamiętać. Bo w ostatecznym rachunku, tylko pamięć jest jedynym ratunkiem przed okrucieństwem śmierci.

A. Nowakowski